

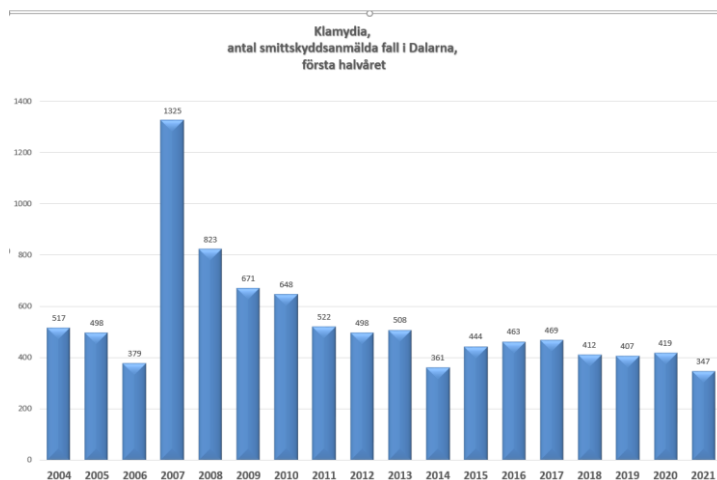
hiv/STI Informationsblad

september 2021

När vi nu är inne i september månad så kan vi inte annat än konstatera att vi ändå hade en solig men kort sommar. Det makalösa vädret med dess värme fick ett abrupt slut och slutet av augusti kändes som rena höstmånaden. Jag tänker främst på dem som hade sen semester i år och som missade de varmaste månaderna. Men sånt är livet, ibland blir det vinst och ibland blir det förlust.

Halvårsstatistik

Smittskyddet har ännu inte publicerat årsstatistik över smittsamma sjukdomar år 2020. Vi är fortfarande tämligen hårt belastade pga pandemin men det börjar lätta och vi hoppas att snart kunna återgå till normalläge. Det jag kan bjuda i dagsläget är halvårsstatistik klamydia. Vi kan notera en minskning jämfört med samma period 2020. Jag tänker inte dra några slutsatser kring minskningen. I skrivande stund får jag indikationer om att man upplever en ökning av fall men det brukar vara så efter sommar och semestrar. Vi får väl se när året är slut vilken trend som håller i sig.

Kommande utbildningar

En favorit kommer i repris. Kunskapsnätverket hiv/STI Mellansverige i samarbete med RFSU kommer återigen att köra den populära utbildningen **"Vill Du – att samtala med unga om sex och relationer"**. Senast då arrangerade utbildningen så var det många som inte fick plats och därför vill vi erbjuda en ny chans för de som inte hann med sist. Då, liksom nu, är utbildningen uppdelad i 2 steg där man först går en halvdag steg 1 och sedan en halvdag steg 2 vid ett senare tillfälle. Utbildningen är digital via Zoom och sänds vid 10 tillfällen fördelat på 5 omgångar av vardera steg 1 och steg 2. Av någon märklig anledning så fick vissa bara plats på ett av de två utbildningstillfällena senast så kom ihåg att anmäla dig till bägge stegen på en gång. Gå in på www.regiondalarna.se/sti för att se inbjudan samt anmäla dig.

Nytt däremot är en utbildningsinsats som var planerad till hösten 2020 men som ställdes in pga av pandemin. Temat för denna föreläsningsdag är **"Maskulinitetsnormer och sexualitet"** och det är den mycket omtyckte föreläsaren **Marco Vega** som håller i dagen i samarbete med hiv/STI Mellansverige. Marco är en ren glädje att lyssna till då han med humor engagemang berättar sina erfarenheter och möten med grupper av män som han träffat genom sitt yrke som sexualupplysare. Under dagen kommer Marco att bland annat prata om attityder och destruktiva mönster hos män och föreläsningen varvas med teori och övningar. Målgruppen för utbildningsdagen är personal som träffar unga och unga vuxna, tex

Pia Haqwinzon
hiv/STI-samordnare
Smittskydds-enheten, Falun
023-49 07 48, 070-216 25 00
pia.haqwinzon@regiondalarna.se

inom Elevhälsa, fritidsgårdar, ungdomsmottagning, HVB-hem m.fl. Utbildningen sänds digitalt vid 5 olika tillfällen. Läs mer samt anmäl dig på www.regiondalarna.se/sti

Sminet3

Smittskyddsensheten är mitt uppe i en stor förändring gällande anmälan av smittsamma sjukdomar, s k kliniska anmälningar. Det gamla systemet Sminet2 har stängts och ersatts av Sminet3. Vår förhoppning är Sminet3 ska vara enklare och mer användarvänligt. Säkerheten har också höjts vilket innebär att **inloggning sker med SiTHS-kort**. Den stora skillnaden mot tidigare är således att man inte behöver en kod och man behöver heller inte fylla ifrån vilken klinik man anmäler. De flesta som arbetar inom hälso- och sjukvård har SiTHS-kort men för de verksamheter som inte har det kommer det att finnas andra lösningar. Om er verksamhet inte använder SiTHS-kort ska ni kontakta Smittskyddsensheten för att få hjälp med hur man anmäler.

En annan förändring som kommer med Sminet3 är att man kan göra s k **paragrafanmälningar elektroniskt** via systemet. Tveka inte att höra av er till Smittskyddsensheten om ni behöver hjälp och support. Grunden är dock alltid att det inte ska finnas hinder för att göra en anmälan enligt Smittskyddslagen, elektroniskt eller ej. Vi tar naturligtvis emot anmälningar via papper men pga den stora arbetsbördan det skulle innebära för oss, så ser helst att så många som möjligt försöker att vänja sig med att anmäla elektroniskt via Sminet3.

Förändring i kondomsortimentet

Jag vill passa på att flagga för en förändring i kondomsortimentet. Tidigare fanns en kondom med bedövande effekt, Sico Marathon, i sortimentet. Den finns inte längre att beställa då alla kondomer från Sico togs bort från Apotekstjänst. Istället har vi förhandlat in en annan sort som har fördröjande/bedövande effekt och det är kondomen **Delay från Pasante**. Insidan av kondomen är belagd med lidokainklorid 1%. Denna kondom kan vara bra att rekommendera för de som lider av för tidig utlösning. Delay finns att beställa i sedvanligt formulär på www.regiondalarna.se/kondomer

Um online

Jag kände att jag hade en kunskapslucka gällande hur Dalarnas digitala tjänst Ungdomsmottagningen online, fungerar. Så jag bokade in ett möte med två eldsjälar som jobbar mycket i plattformen, Jeanette och Malin. Den virtuella mottagningen har varit i drift sedan maj 2020 och man upplever att det sakta men säkert är fler och fler som tar kontakt via appen. Initialt kanske många trodde att en digital um skulle konkurrera ut de fysiska men troligen är det snarare tvärtom. För de unga som kanske känt en tveksamhet inför att besöka en ungdomsmottagning fysiskt, kan nog tröskeln vara lägre att söka digitalt. **-Oftast kan vi motivera ungdomen och ge dem mod att söka en fysisk mottagning, om det skulle behövas, säger Jeanette och Malin.** Men en hel del saker kan skötas digitalt, vilket är en god medborgarservice för ffa de som har geografiskt långt till närmaste ungdomsmottagning. Det spar tid och ungdomen kan klara av sitt besök på t ex lunchrasten eller likande, istället för att ta ledigt en dag för att göra ett fysiskt besök. Bland de vanligaste sökorsakerna hos barnmorska är preventivmedelsrådgivning. Barnmorskan går igenom de olika alternativen och ungdomen kan i lugn och ro fundera på sitt val inför sitt besök på en fysisk mottagning. Sökorsak hos kurator är ofta nedstämdhet, ångest och stress. Även här kan det kännas lättare att ta kontakt digitalt, lite mer anonymt för att sedan våga gå vidare i samtal på fysisk mottagning. Men för en del passar den digitala samtalsformen bäst och väljer att gå kvar i samtal kontinuerligt digitalt. Jag tror att Um online är ett **bra komplement till övriga ungdomsmottagningar** och har gett Dalarnas ungdomar ett bredare och större urval när det gäller att söka vård.

Det var allt för denna gång!

Pia Haqwinzon
hiv/STI-samordnare
Smittskyddsensheten, Falun
023-49 07 48, 070-216 25 00
pia.haqwinzon@regiondalarna.se

